

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 16. februar 2023
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Benedikte Westergren
Hendel
Sagsnr.: 2023-0030-8215
Dok.: 2705009

Besvarelse af spørgsmål nr. 132 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 132 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 20. januar 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Morten Holland Heide

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 132 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om der er hjemmel til at filme sundhedspersonale på et vaccinationscenter, herunder om det vil være at betragte som et offentligt sted? Og vil ministeren redegøre for, hvad status er på borgerens sag hos politiet, og hvilke muligheder politiet har for at få videoen fjernet hos Facebook, jf. REU alm. del – bilag 28?”

Svar:

1. Efter straffelovens § 264 a, 1. pkt., straffes den, som uberettiget fotografere personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted, med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

”Ikke frit tilgængeligt sted” skal som udgangspunkt forstås på samme måde som i § 264, stk. 1, nr. 1, om husfredskrænkelser. Beskyttelsen omfatter således personer i huse og på andre afgrænsede steder, som ikke er frit tilgængelige. Stedet kan f.eks. være afgrænset af en mur, et plankeværk eller en hæk. Det er ikke afgørende, om en adgangsvej (f.eks. en dør eller en låge) er låst. Bestemmelsen gælder ikke, hvis stedet er frit tilgængeligt, eksempelvis fordi det er åbent for besøgende eller kunder. Der henvises til Straffelovrådets betænkning nr. 1563/2017 om freds- og ærekrænkelser, side 24f.

Efter straffelovens § 119 a, stk. 1, straffes den, som krænker offentligt ansattes fred ved at kontakte, forfølge eller på anden måde chikanere den pågældende under udførelsen af tjenesten eller hvervet eller i anledning af samme, med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Udtrykket ”på anden måde chikanere” skal forstås bredt og kan omfatte alle typer af handlinger, herunder fysisk ageren og forskellige former for kommunikation. Der kan eksempelvis være tale om videooptagelse eller fotografiering af den beskyttede person i private sammenhænge eller videregivelse, herunder offentliggørelse, af private personoplysninger mv. Derimod vil forfølgelse, overvågning eller observation, herunder ved brug af kamera, af den beskyttede person i en arbejdsmæssig situation normalt ikke være omfattet af bestemmelsen. Der kan dog være tilfælde, som omfattes af bestemmelsen. Det vil bl.a. kunne være tilfældet, hvis der samtidig fremsættes udtalelser af chikanøs karakter, herunder f.eks. om den pågældendes børn mv. eller om private personoplysninger såsom privat adresse eller telefonnummer mv. Handlingen skal generelt kunne anses for egnet til at udgøre

en krænkelse af den beskyttede persons fred. Der skal endvidere være tale om adfærd af en sådan karakter og grovhed, at der kan siges at foreligge chikane af den pågældende. Der henvises til Folketingstidende 2016-17, tillæg A, L 73 som fremsat, side 34-35.

Bestemmelsen finder ikke anvendelse, hvis adfærden har karakter af en ytring, der er beskyttet af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10, sådan som denne bestemmelse fortolkes af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Dette indebærer, at der ikke i medfør af bestemmelsen kan pålægges strafansvar i tilfælde, hvor det vil være i strid med artikel 10, jf. ovennævnte lovforslag, side 35.

2. Justitsministeriet har været i dialog med relevante organisationer om, at flere faggrupper i den offentlige forvaltning oplever at blive video- eller lydoptaget, hvorefter optagelserne bliver delt på sociale medier på en måde, hvorved nogle offentligt ansatte føler sig hængt ud, chikaneret eller truet.

Herudover har Justitsministeriet i forlængelse af Folketingets beretning af 28. juni 2022 til beslutningsforslag nr. B 173 om at sikre bedre vilkår for anonymisering af danske politibetjente nedsat en arbejdsgruppe, der skal udarbejde mulige løsninger på problemstillingen. Arbejdsgruppens forslag forventes at foreligge i løbet af foråret 2023.

3. Med hensyn til den konkrete sag har Justitsministeriet til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Sydøstjyllands Politi og Syd- og Sønderjyllands Politi.

Sydøstjyllands Politi oplyser, at politikredsen den 8. december 2022 modtog en telefonisk anmeldelse fra Region Midtjylland om, at en mand den 7. december 2022 havde indfundet sig på et COVID-19 vaccinationscenter i Kolding. Ifølge anmeldelsen filmede manden det offentligt ansatte sundhedspersonale på stedet og udviste en chikanøs adfærd ved at optræde udfarende og ytrede diverse beskyldninger, som eksempelvis at sundhedspersonalet var ”skyldig i folkemord”. Videoen er efterfølgende blevet delt på Facebook i en gruppe kaldet ”Kend din Grundlov”.

En politipatrulje fra Sydøstjyllands Politi kørte den 9. december 2022 ud til det pågældende vaccinationscenter med henblik på

nærmere undersøgelse af sagens omstændigheder, og patruljen fik i den forbindelse udleveret videoovervågning fra stedet.

Den 22. december 2022 modtog Sydøstjylland Politi en henvendelse fra Syd- og Sønderjyllands Politi, der oplyste, at de havde flere sager med lignende gerningsindhold og potentielt samme gerningsperson, og oplyste i den forbindelse navnet på en mistænkt. Det er aktuelt Sydøstjyllands Politis opfattelse, at der er tale om samme gerningsperson.

Den 16. januar 2023 oplyste Syd- og Sønderjyllands Politi til Sydøstjyllands Politi, at de aktuelt har flere lignende sager med samme mistænkte og anmodede i den anledning om, at sagen blev oprettet som en overtrædelse af straffelovens § 119 a, samt at sagen oversendes til samlet behandling i Syd- og Sønderjyllands Politi.

Sagen er den 24. januar 2023 blevet oversendt til Syd- og Sønderjyllands Politi til yderligere sagsbehandling.

For så vidt angår politiets generelle muligheder for at få videoen fjernet hos Facebook bemærker Sydøstjyllands Politi samt Syd- og Sønderjyllands Politi, at en sådan proces foregår via anmodning til Nationalt Cyber Crime Center (NC3), som er en afdeling i National enhed for Særlig Kriminalitet. Efter anmodning fra NC3 kan Facebook fjerne materiale, herunder videoer, hvis det skønnes at overtræde Facebooks interne retningslinjer.

Anmodning herom er i den konkrete sag ikke fremsendt til Facebook og beror på Syd- og Sønderjyllands Politis vurdering af sagen.”